

Nr 75.

Ankom till Riksdagens kansli den 9 maj 1911 kl. 2 e. m.

*Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen
angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf
efter Ulrika Dorotea Tillman och Hedvig Sofia Tillman.*

(3:e Afd.)

I en till Riksdagen aflåten, till statsutskottet för förberedande behandling öfverlämnad proposition, nr 176, af den 7 april 1911 har Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att kronans rätt till danaarf efter Ulrika Dorotea Tillman och Hedvig Sofia Tillman må efterskänkas till förmån för Eksjö landsförsamling.

Till ofvanberörda statsrådsprotokoll har departementschefen i detta ärende anført följande:

*Departements-
chefens yt-
rande.*

»Affidne fänriken Kristoffer Thilmans eller Tillmans i Eksjö döttrar Ulrika Dorotea, född 1782, och Hedvig Sofia, född 1794, hafva efterlämnat vissa arfsmedel, som, enligt den 4 juni 1909 dagtecknad redovisningsräkning, uppgingo till 8,274 kronor 7 öre.

I en till Kungl. Maj:t den 7 juni 1909 ingifven skrift har Eksjö landsförsamling genom å kommunalstämma utsedda personer i underdånighet anhållit, att Kungl. Maj:t täcktes i nåder hos Riksdagen hemställa, att ifrågavarande danaarfsmedel måtte få tillfalla nämnda församling. Till stöd härför har anförts följande. Arfsmedlen, som den 14 december 1818 utgjorde 96 riksdaler 6 skillingar 8 runstycken, här-

Bihang till Riksd. prot. 1911. 4 Saml. 1 Afd. 66 Häft. (Nr 75—76.) 1

ledde sitt första ringa ursprung från andelar i två inom Eksjö landsförsamling belägna hemman samt hade förvaltats och gjorts räntebärande nästan uteslutande genom personer inom sagda församling, utan att dessa personer haft nämnvärd ersättning därför. Vid upprepade tillfällen hade från församlingens sida gjorts efterforskningar efter möjligen befintliga arfvingar, utan att arfsmedelsfonden härför debiterats någon ersättning förr än vid den sista utredningen, som gjordes under år 1909, och hvaraf framgick, att inga arfvingar till förmögenheten funnes. På grund af betungande utgifter för skola och fattigvård och i följd af skuldsättning för nyligen uppförd kyrka hade kommunens ekonomiska ställning blifvit ganska svag. Därtill komme, att inom församlingen föreläge ett synnerligen trängande behof, som genom erhållande af de Tillmanska arfsmedlen skulle kunna tillgodoses, nämligen uppbyggande af ett nytt folkskolehus i den del af församlingen, som nu vore i saknad af skola. Med den nuvarande höga beskattningen funnes emellertid ringa utsikt för församlingen att kunna med egna medel förverkliga sin länge närda önskan att på nämnda sätt förbättra sitt folkskoleväsen.

Öfver berörda underdåniga ansökning hafva kronofogden i norra och södra Vedbo härads fögderi och Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Jönköpings län afgifvit infortrade underdåniga yttranden. Kronofogden har därvid vitsordat, att Eksjö landsförsamling vore synnerligen betungad af höga utgifter för kyrka, skolor och fattigvård och att någon utsikt till snar förbättring därutinnan icke förefunnes, då inom församlingen saknades naturliga förutsättningar för åvägbringande af industri eller andra produktiva företag, genom hvilka dess ekonomiska bärkraft kunde höjas, samt att församlingen till följd häraf uteslutande vore hänvisad att med sina begränsade tillgångar och ytterligare skuldsättning möta de stegrade anspråk, framtiden ställde på densamma. Med stöd häraf och då genom efterskänkande af ifrågavarande danararf åt församlingen densamma utan tvifvel skulle beredas afsevärd lättnad i sitt ekonomiska betryck, ansåge sig kronofogden böra till nådigt bifall förorda framställningen. Kungl. Maj:ts befallningshafvande har på de af kronofogden anförda skäl likaledes hemställt om bifall till ansökningen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet, som på grund af nådig remiss yttrat sig i ärendet, har med anledning däraf, att några handlingar rörande systrarna Tillmans frånfälle icke förefunnes, framhållit, att det i betraktande af tiden för deras födelse finge tagas för gifvet, att systrarna vore aflidna, hvadan och då icke några arfvingar efter dem funnes

kvarlåtenskapen i fråga utgjorde danaarf. Beträffande ansökningen tillstyrkte ämbetet, att ifrågavarande danaarfsmedel, hvilka, efter afdrag af till ämbetet utanordnad aktoratsprovision, utgjorde 7,446 kronor 67 öre, måtte efterskänkas till förmån för Eksjö landsförsamling samt att nådig proposition i sådant syfte måtte aflåtas till Riksdagen.»

Med afseende å hvad i ärendet sålunda förekommit, hemställde departementschefen om framställning i ämnet till Riksdagen.

Då det belopp, hvarom nu är fråga, tillkommit hufvudsakligen genom förvaltningen af förberörda arfsmedel, som ursprungligen utgjorde allenast 96 riksdaler 6 skillingar 8 runstycken, samt denna förvaltning handhafts nästan uteslutande af personer inom ifrågavarande församling, utan att dessa personer haft nämnvärd ersättning därför, finner utskottet sig böra tillstyrka att förevarande danaarfsmedel varda efterskänkta till förmån för församlingen, som visats vara i verkligt behof af desamma.

*Utskottets yt-
rande.*

Utskottet får alltså hemställa,

att Riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

Stockholm den 9 maj 1911.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.
